

B-div 2015-05

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten op het bezwaar van

mr. X, advocaat te A,

hierna: belanghebbende,

aangetekend tegen de beslissing van de algemene raad van 24 september 2015 bij brief van 2 november 2015, aangevuld bij brief van 3 maart 2016.

Ingevolge artikel 8, eerste lid, van het Mandaatbesluit AR 2015 is de algemeen secretaris gemandateerd tot het beslissen op het bezwaar van belanghebbende.

Procesverloop

Beslissing van 24 september 2015

1.1 Belanghebbende verzoekt bij brief van 22 juli 2015 primair toelating tot de proeve van bekwaamheid en subsidiair gedeeltelijke vrijstelling ex artikel 4.9, tweede lid, van de Verordening op de advocatuur (hierna: “Voda”).

1.2 De commissie civiele cassatie (hierna: “commissie”) stelt in een op 21 september 2015 met belanghebbende gevoerd gesprek vast dat belanghebbende niet kan worden toegelaten tot de proeve. Belanghebbende heeft vier door de Hoge Raad beoordeelde zaken in plaats van het vereiste minimum aantal van zes. Belanghebbende voldoet niet aan de praktijkeisen, bedoeld in artikel 4.9, eerste lid, van de Voda.

1.3 Aan zijn vrijstellingsverzoek legt belanghebbende onder meer ten grondslag dat hij als startende advocaat, niet behorend tot een bestaand cassatiekantoor, in een minder gunstige positie verkeert dan de cassatieadvocaat, werkzaam bij een gevestigd cassatiekantoor.

1.4 Bij brief van 24 september 2015 deelt de algemene raad belanghebbende mede besloten te hebben de termijn van drie jaar van de voorwaardelijke inschrijving als “advocaat bij de Hoge Raad” in burgerlijke zaken te hebben verlengd met negen maanden onder de voorwaarde dat belanghebbende binnen genoemde termijn voldoet aan de geldende kwaliteitseisen en de proeve van bekwaamheid aflegt.

Pro forma bezwaar van 2 november 2015

2. Belanghebbende tekent pro forma bezwaar aan tegen de beslissing van 24 september 2015, meer in het bijzonder tegen de termijn van negen maanden die de algemene raad heeft verbonden aan de verlenging van de voorwaardelijke inschrijving. Belanghebbende voorziet nog binnen de bezwaartermijn dat de Hoge Raad niet binnen de gestelde termijn van negen maanden tot een inhoudelijke beoordeling zal komen in een tweetal zaken.

Aanvulling gronden van bezwaar bij brief van 3 maart 2016

3.1 Belanghebbende verzoekt met een beroep op de hardheidsclausule, als toegepast in de beslissing van 24 september 2015, verlenging van de termijn van voorwaardelijke inschrijving tot (in beginsel) eind 2016. Aanleiding tot het verzoek is het feit dat als gevolg van omstandigheden bij het Parket en bij de Hoge Raad niet tijdig kan worden beslist in één van de twee nog openstaande zaken.

3.2 Voorts attendeert belanghebbende op zijn eerder gedane suggestie om het gesprek met de commissie op 21 september 2015 te duiden als een zogenoemd hybride examen. In dat geval zegt belanghebbende dat hij, gelet op het oordeel van de commissie over de voorgelegde dossiers, geacht kan worden het examen te hebben behaald op grond waarvan opnieuw voorwaardelijke inschrijving voor drie jaar kan plaatsvinden.

3.3 Voor zover nodig verzoekt belanghebbende bij afzonderlijk verzoek de termijn van zijn voorwaardelijke inschrijving als cassatieadvocaat te verlengen tot (in beginsel) eind 2016.

Advies van de adviescommissie civiele cassatie

4.1 Ingevolge artikel 8.4 juncto artikel 2.13, aanhef en onderdeel b, van de Voda heeft de adviescommissie civiele cassatie (hierna: “adviescommissie”) bij advies van 1 april 2016 de algemene raad geadviseerd het bezwaar ongegrond te verklaren. Het advies is als bijlage 1 aan deze beslissing gehecht.

4.2 In haar advies stelt de adviescommissie vast dat in artikel 4.9, tweede lid, van de Voda geen limitatieve opsomming van bijzondere omstandigheden is opgenomen. Van de in de toelichting op deze bepaling genoemde omstandigheid van een niche-praktijk is de adviescommissie in casu niet gebleken. Voorts meent de adviescommissie dat vertraging aan de zijde van het Parket of de Hoge Raad niet kwalificeert als een bijzondere omstandigheid.

4.3 De adviescommissie sluit in haar advies aan bij de adviezen van de commissies Neleman en Fleers, die hebben geleid tot de regelgeving civiele cassatie. Uitgangspunt is dat voor een minimale praktijkuitoefening de behandeling van een minimaal aantal zaken noodzakelijk is om vaardigheid in cassaties te verkrijgen en te behouden. De in artikel 4.9, eerste lid, van de Voda neergelegde praktijkkeisen zijn dan ook de weerslag van de door de commissie Neleman geformuleerde eis van “ten minste vier cassatiezaken in de loop van één jaar”.

4.4 De adviescommissie constateert dat in het rapport inzake de evaluatie civiele cassatie is aanbevolen dat “onderzocht kan worden of de vliegreis enigszins kan worden verlaagd indien een cassatieadvocaat kan bogen op ruime ervaring met cassatiezaken”. De adviescommissie redeneert à contrario dat de bestaande vliegreis voor een beginnende cassatieadvocaat, niet behorend tot een bestaand cassatiekantoor, kennelijk niet zal worden verlaagd c.q. verruimd. Daarmee bestaat volgens de adviescommissie geen grond voor een tweede verlenging van de driejaarstermijn met de in het besluit van 24 september 2015 genoemde motivering.

Hoorplicht

5. Op grond van artikel 7:2 Algemene wet bestuursrecht heeft mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier, belanghebbende op 4 april 2016 gehoord. Het verslag van de hoorzitting is als bijlage 2 aan deze beslissing gehecht.

Mondelinge toelichting door belanghebbende

6.1 Belanghebbende zegt zich ten tijde van het afleggen van het examen niet te hebben gerealiseerd dat de macht van het getal (zes door de Hoge Raad beoordeelde zaken uit twaalf) doorslaggevend is voor de vraag of iemand wordt toegelaten tot de proeve van bekwaamheid. Juist in het belang van de kwaliteit van de cassatieadvocatuur en de cassatierechtspraak hecht belanghebbende aan de zogenoemde filterfunctie. Op die wijze wordt ook onnodige belasting van de Hoge Raad voorkomen. Tegelijkertijd, zoals nu blijkt, vormt dit een belemmering voor belanghebbende om toegelaten te worden tot de proeve, waar anderen, die mogelijk de lat minder hoog leggen, wel worden toegelaten. Het verbaast belanghebbende dan ook dat de adviescommissie zich in een dergelijk strikte zin heeft uitgelaten.

6.2 Waar belanghebbende en de commissie civiele cassatie tijdens hun gesprek op 21 september 2015 inschatten dat de Hoge Raad binnen negen maanden tot een beoordeling in de toen twee nog openstaande zaken zou kunnen komen, voorziet belanghebbende thans dat de Hoge Raad niet binnen de gestelde termijn van negen maanden tot een uitspraak zal komen in de als nr. 7 aangeduide zaak op het ter zitting overgelegde vlieguerenoverzicht. In bedoelde zaak staat de conclusie PG voor 22 april 2016. Dit betekent dat in deze zaak sinds 29 januari 2016 de conclusie PG vier keer is aangehouden. Belanghebbende is van mening dat dit feit kwalificeert als een bijzondere omstandigheid in de zin van artikel 4.9, tweede lid, van de Voda.

6.3 Ten slotte refereert belanghebbende ter zitting aan zijn eerder gedane suggestie om zijn gesprek met de commissie op 21 september 2015 te duiden als een hybride examen. In voorkomend geval kan het oordeel van de commissie dat een advocaat te weinig door de Hoge Raad beoordeelde zaken heeft als een examen worden aangemerkt als de commissie is gebleken dat de voorgelegde zaken blijken te geven van voldoende kwaliteit. In de visie van belanghebbende betekent dit dat hij met ingang van 21 september 2015 voorwaardelijk staat ingeschreven als cassatieadvocaat voor een periode van drie jaar.

Beoordeling van het bezwaar

7.1 De algemene raad stelt voorop dat in bezwaar een brede heroverweging ex nunc plaatsvindt van de beslissing met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

7.2 De algemene raad stelt, gelet op de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting van belanghebbende, vast dat het bezwaar zich richt op de aan de beslissing verbonden voorwaarde dat belanghebbende vóór 26 juni 2016 moet hebben voldaan aan de praktijkeisen van artikel 4.9, eerste lid, van de Voda.

7.3 Dit betekent dat de overwegingen die de algemene raad ten grondslag heeft gelegd aan zijn beslissing van 24 september 2015 tot verlenging van de voorwaardelijke inschrijving als zodanig niet ter discussie staan. Een hernieuwd beroep op de hardheidsclausule van artikel 4.9, tweede lid, van de Voda, zoals belanghebbende in zijn brief van 3 maart 2016 doet, is dan ook niet aan de orde. Daarmee volgt de algemene raad het advies van de adviescommissie.

7.4 Rest de algemene raad te bezien in hoeverre de door belanghebbende aangegeven omstandigheden kunnen leiden tot een aanpassing van de aan de beslissing verbonden voorwaarde in de zin dat verlenging van de voorwaardelijke inschrijving kan plaatsvinden tot (in beginsel) eind 2016. De algemene raad overweegt daartoe het volgende.

7.5 In zijn beslissing van 24 september 2015 heeft de algemene raad uitdrukkelijk het oordeel van de commissie van 21 september 2015 inzake de kwaliteit van de door belanghebbende overgelegde dossiers betrokken. Tijdens dit gesprek heeft de commissie met belanghebbende de looptijd van de onderscheiden zaken besproken. Op basis van dat gesprek is gekomen tot een inschatting van negen maanden waarbinnen de Hoge Raad uitspraak zou kunnen doen in de twee toen nog openstaande zaken.

7.6 Op basis van de thans beschikbare informatie stelt de algemene raad vast dat, ware die informatie bekend geweest ten tijde van de beoordeling van het vrijstellingsverzoek, in de voorwaarde een langere termijn dan negen maanden zou zijn opgenomen.

7.7 In heroverweging concludeert de algemene raad dat op basis van de huidige feiten en omstandigheden, zoals omschreven door belanghebbende, de in de aan de beslissing van 24 september 2015 verbonden voorwaarde wordt aangepast in die zin dat de

voorwaardelijke inschrijving op het tableau als “advocaat bij de Hoge Raad” in burgerlijke zaken tot uiterlijk 1 januari 2017 wordt verlengd en belanghebbende, na te hebben voldaan aan de praktischeisen van artikel 4.9, eerste lid, van de Voda, zo spoedig mogelijk toelating tot de proeve van bekwaamheid verzoekt.

7.8 Gelet op het voorstaande komt de algemene raad niet toe aan het verzoek van belanghebbende om het gesprek met de commissie op 21 september 2015 te beschouwen als een hybride examen. Noch komt de algemene raad toe aan het bij wijze van afzonderlijk verzoek te beoordelen verzoek van belanghebbende tot verlenging van de termijn van de voorwaardelijke inschrijving tot (in beginsel) eind 2016.

BESLISSING

De algemene raad verklaart het bezwaar gegrond en verlengt de voorwaardelijke inschrijving op het tableau als “advocaat bij de Hoge Raad” in burgerlijke zaken tot uiterlijk 1 januari 2017 onder de voorwaarde dat belanghebbende, na te hebben voldaan aan de praktischeisen van artikel 4.9, eerste lid, van de Voda, zo spoedig mogelijk toelating tot de proeve van bekwaamheid verzoekt.

Aldus gedaan te Den Haag op 17 mei 2016.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
Namens deze,

mw. mr. R.G. van den Berg

algemeen secretaris

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 17 mei 2016.